

Kaunokirjallisuuden Finlandia-palkintoehdokkaat, perustelut 2021

Lautakunta: Outi Alanko-Kahiluoto (pj), Antti Kokkonen ja Anna-Maria Soininvaara

Rosa Liksom: Väylä (Like)

Kertomus Lapin sotaa pakenevista ihmisistä ja eläimistä Pohjoisen taivaan alla on kielellisesti rikas ja visuaalisesti vahva. Nuori tyttö välittää ihmisjoukon ja karjan tuntemukset väkevästi omalla kielellään, meänkielellä. Tytön tarinasta kasvaa universaali kertomus pakolaisuudesta ja ihmisen sidoksesta muuhun luomakuntaan.

Joel Elstelä: Sirkusleijonan mieli (WSOY)

Joel Elstelän romaanin lukeminen on voimakkaasti kehollinen kokemus. Tunteiden kuvauksessa kieli on osuvaa, tarkkaa. Kerronta on vetävää, lause soljuva, sirkuksen maailma aistikkyylläinen ja sirkusvaunujen metafora väkevä. Vastuun, itsepetoksen ja sivuun katsomisen kysymyksiä käsitellään samaistuttavasti ja koskettavasti.

Pirkko Saisio: Passio (Siltala)

Passio on kertomisen taidetta, kulttuurihistoriallisesti rikas teos, joka kuljettaa lukijansa läpi vuosisatojen, 1400-luvulta aina 1950-luvulle saakka. Teoksen kieli virtaa vaivattomana ja vivahteikkaana. Henkilöt ovat rakastavia tai rakkautensa menettäneitä, ahneita tai vilpittömiä, koko sielullaan elämäänsä heittäytyviä. Kuolema, henkisyys ja kertojan sydämellinen huumori ovat teoksessa vahvasti läsnä.

Matias Riikonen: Matara (Teos)

Matara on romaani lapsuudesta, lapsen katseesta ja lojaalisuudesta, mutta myös seikkailuromaanin, kuvaus hierarkioista ja valta-asetelmista kehyksensä eräänlainen Caesarin aikaa peilaava roolipeli. Kieleltään ja sanastoltaan Matara on monimuotoinen ja rikas kuin sen kuvaama luonto. Mataran maailma on omalakinen, mutta tunnistettava.

Marjo Niemi: Kuuleminen (Teos)

Yksinäisyyteen eristäytynyt kielitaituri Titta K. tykittää vimmaisista kirjeistä eri tahoille. Kirjeistä huokuu pakottava kuulluksi tuleminen tarve. Mustan huumorin läpäisemä, kieli edellä rakennettu maailma on vastaanantamaton ja raikas. Suorasukainen puhe ja rakenteellisesti kiinnostava kokonaisuus puhuttelevat ennakkoluulotonta lukijaa.

Jukka Viikilä: Taivaallinen vastaanotto (Otava)

Taivaallinen vastaanotto pohtii kirjailijan ja lukijan rooleja: kirjoittamista ja lukemista. Teos lukee itseään, ennakoi vastaanottoaan ja näyttää, miten aina luumme omien kokemustemme kautta. Lukuisten puhujien näkökulmista rakentuva teos on polyfoninen ja fragmentaarinen. Lauseet ovat aforistisia ja ilmavia - joka sivulta tekee mieli alleviivata jotakin. Teos koettelee romaanin muotoa, mutta pitää lukijan otteessaan loppuun saakka.